

OBRAZLOŽITEV:

1. Pravna podlaga

Pravna podlaga za predlog Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje je peti odstavek 150. člena, dvanajsti odstavek 151. člena in prvi odstavek 153. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24 in 21/25 – ZOPVOOV).

2. Splošna obrazložitev v zvezi s predlogom predpisa

Veljaven Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08 in 44/22 – ZVO-2; v nadaljevanju: pravilnik) določa vrste snovi v odpadnih plinih, parametre stanja odpadnih plinov in obratovalne parametre, ki so predmet prvih meritev in obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, metodologijo vzorčenja, merjenja in vrednotenja meritev ter način poročanja o opravljenih meritvah ministrstvu, pristojnemu za varstvo okolja. Pravilnik določa tudi opremo, vrsto akreditacije in tehnične pogoje, ki jih mora izpolnjevati oseba, ki izvaja obratovalni monitoring.

V predlogu Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje, ki je bil v javni obravnavi od 9.8.2023 do 9.9.2023 smo v pravilnik prenesli predvsem zahtevo iz tretjega odstavka 2. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (ZVO-2A) (Uradni list RS, št. 23/24), ki določa, da mora povzročitelj obremenitve:

- podatke obratovalnega monitoringa najmanj enkrat letno sporočati ministrstvu in občini, na območju katere obratuje, ter o njegovih rezultatih obveščati javnost;
- z emisijami snovi v zrak mora veljavne polurne povprečne vrednosti in izračunane veljavne dnevne povprečne vrednosti, ki jih pridobi s trajnimi meritvami emisij snovi v zrak, objaviti na svoji spletni strani takoj, ko so na voljo, in jih enkrat mesečno za pretekli mesec posredovati ministrstvu ter v isti obliki in na isti način tudi občini, na območju katere obratuje;
- mora podatke, ki jih pridobi na podlagi trajnih meritev, telemetrično in v dejanskem času poročati ministrstvu;
- z emisijami snovi v zrak mora podatke občasnih meritev sporočati ministrstvu in občini, na območju katere obratuje, v enem mesecu od opravljenih meritev.

Zaradi nekaterih pripomb prejetih v javni obravnavi spremembe Pravilnika in želje ministrstva, da dodano izboljša področje izvajanja meritev emisij snovi v zrak smo pripravili celovito prenovo Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje.

Pomembne novosti, ki izboljšujejo kakovost izvajanja obratovalnega monitoringa so:

- predpisuje se uporaba serije v SIST privzetih evropskih standardov SIST EN 17255-1, SIST EN 17255-2 in SIST EN 17255-3, ki določajo namestitve, delovanje in način nadzora nad sistemi za zajem in obdelavo podatkov (t.i. DAHS) trajnih meritev emisije snovi v zrak. Serija standardov EN 17255 je bila sprejeta v obdobju med 2019 in 2022 ter so osrednji standardi za zagotavljanje skladnosti z zakonodajo o emisijah v zrak in se uporablja kot obvezna metodološka osnova za izvajalce obratovalnega monitoringa in akreditirane laboratorije;
- uskladi in opiše pomen pomembnih izrazov: avtomatski zajem in vrednotenje (DAHS), kratkotrajna povprečna vrednost, normirana kratkotrajna povprečna vrednost, validirana normirana kratkotrajna povprečna vrednost);
- predpiše se zahteva, da je sistem za avtomatski zajem in vrednotenje (DAHS) zaščiten pred nepooblaščenim poseganjem in spreminjanjem, o vsakem posegu in spremembi mora biti na razpolago sledljiv zapis o času in vrsti posega, vsebini sprememb in osebi, ki je izvedla poseg;
- predpiše se redno letno preverjanje sistema za avtomatski zajem in vrednotenje (DAHS) v skladu s standardom SIST EN 17255-3 s strani neodvisnega usposobljenega in pooblaščenega izvajalca, ki o tem preverjanju izdela poročilo v skladu z navedenim standardom;
- zahtevana razpoložljivost sistema za avtomatski zajem in vrednotenje (DAHS) se poveča iz 95 % na 99 % časa obratovanja naprave, ki izvaja trajne meritve emisije snovi v zrak v koledarskem letu;

- upravljavec pred zagonom in pred vsako spremembo avtomatskega merilnega sistema (AMS) ali avtomatskega zajema in vrednotenja (DAHS) ministrstvu predloži podrobni opis delovanja AMS in DAHS in opis spremembe v primeru le-te;
- zahteva za obrazložitev pogojev obratovanja naprave, ki je predmet prvih ali občasnih meritev, če v času izvajanja prvih meritev ni mogoče zagotoviti obratovalnega stanja narave največjega obremenjevanja okolja;
- podrobneje so opisane zahteve za vsebino poročila o kalibraciji avtomatskega merilnega sistema (AMS) za izvajanje trajnih meritev;
- podrobneje se opiše pogoje in zahteve za izvedbo kalibracije v primeru spremembe, okvare ali večje spremembe avtomatskega merilnega sistema (AMS);
- podrobneje se opiše način izračuna in usklajena obravnava kratkotrajnih povprečnih vrednosti emisijskih koncentracij, parametrov stanja odpadnih plinov in parametrov obratovanja naprave;
- poveča se pogoj za veljavnost kratkotrajne povprečne vrednosti iz prejšnjih 1/2 na 2/3 veljavnih trenutnih vrednosti;
- za izračun validirane kratkotrajne vrednosti se uporabi interval zaupanja, kot je predpisan s pravilnikom, ministrstvo pa lahko z okoljevarstvenim dovoljenjem predpiše tudi strožji interval zaupanja;
- kriterij za veljavnost dnevne povprečne vrednosti se zmanjša iz dosedanjih 12 polurnih povprečnih vrednosti na 6 kratkotrajnih povprečnih vrednosti, kar pomeni, da se bo pri vrednotenju skladnosti z dnevno mejno vrednostjo in oceni letne emisije in zavrigo manj dnevni povprečni vrednosti;
- doda se zahteva, da je odgovornost upravljavec, da sam nadomestiti merilno opremo z ustrežnejšo, če merilna oprema ne dosega zahtevane stopnje zaupanja;
- najkrajši čas prebiranja dveh zaporednih meritev pri neprekinjenem vzorčenju je lahko pri nekaterih avtomatskih merilnih sistemih (AMS) zaradi principa meritve tudi daljši od 10 sekund, vendar ne daljši od 60 sekund;
- skrajša se rok, v katerem mora izvajalec obratovalnega monitoringa poročilo o prvih ali občasnih meritvah predložiti zavezancu iz sedanjih 60 na 20 dni po opravljenih meritvah, pri čemer se upošteva, da so meritve opravljene, ko je zaključena tudi laboratorijska analiza odvzetih vzorcev;
- dodatno se predpiše, da mora zavezanec posredovati poročilo o pravih ali občasni meritvah tudi občini, na območju katere obratuje naprava;
- dnevna in letno poročilo o trajnih meritvah v skladu s predlogom predmetnega pravilnika izdela ministrstvo in ne več upravljavec sam;
- ministrstvo izdela dnevno poročilo na podlagi telemetrično in v dejanskem času sporočenih podatkov po zaključku vsakega dne, letno poročilo pa po zaključku koledarskega leta;
- zavezanec mora zagotoviti telemetrično sporočanje izmerjenih vrednosti, uporabljenih za izračun kratkotrajnih povprečnih vrednosti, ministrstvu, najkasneje v eni minuti po njihovem nastanku;
- zavezanec mora zagotoviti telemetrično sporočanje podatkov o trajnih meritvah v dejanskem času, najkasneje v naslednjem intervalu za izračun kratkotrajne povprečne vrednosti. Sporočati mora podatke, kot so predpisani ter na način in v obliki, kot določi ministrstvo za navodili, ki bodo objavljena na osrednjem spletnem mestu državne uprave;
- podatke, ki so osnova za vrednotenje trajnih meritev in ki jih mora zavezanec telemetrično in v dejanskem času sporočati ministrstvu, mora zavezanec hraniti nespremenjene in v popolni elektronsko berljivi obliki najmanj 5 let in jih posredovati ali omogočiti vpogled na zahtevo ministrstva ali občine;
- dopolni se pogoj za pridobitev pooblastila za izvajanje prvih in občasni meritev in oceno o letnih emisijah snovi v zrak tako, da se predpiše akreditacija po standardu SIST EN ISO/IEC 17025 – Splošne zahteve za usposobljenost preskuševalnih in kalibracijskih laboratorijev;
- dopolni se pogoj za pridobitev pooblastila za izvajanje kalibracije in rednega letnega preskušanja AMS tako, da se zahteva akreditacija po SIST EN ISO/IEC 17025 za izvajanje standardnih referenčnih metod, ki se uporabljajo pri kalibraciji in rednem letnem preskušanju, ter akreditacija po standardu, SIST EN ISO/IEC 17020 – zahteve za delovanje različnih organov, ki izvajajo kontrolo, za izvajanje kalibracije, rednega letnega preskušanja avtomatskih merilnih sistemih (AMS) in rednega letnega pregleda sistema za avtomatski zajem in vrednotenje (DAHS);

- dodajo se prehodne odločbe za izpolnitev zahtev za zavezanca za ureditev AMS in DAHS ter pooblaščenih izvajalcev za kalibracijo in redno letno preskušanje AMS in redno letno preverjanje DAHS v skladu z novimi zahtevami tega pravilnika;
- dodana zahteva o poročanju emisije posameznih snovi, ki so del skupine ali vsote snovi, ki ima predpisano mejno vrednost, v primeru, da je za posamezni parameter zahteva za poročanje po drugih predpisih.

V nadaljevanju so po posameznih členih pojasnjene posamezne spremembe in dopolnitve glede na doslej veljaven pravilnik, in sicer:

v 1. členu je določena vsebina Pravilnika oziroma njen predmet urejanja. Pravilnik ureja izvajanje prvih meritev in obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja. S pravilnikom se določi vrste snovi v odpadnih plinih, parametre stanja odpadnih plinov in parametre obratovalnega stanja naprave. Poleg tega določa tudi metodologijo vzorčenja, merjenja in vrednotenja meritev in poročanje ministrstvu. Ureja tudi zahteve glede akreditacije, opreme in tehnične pogoje izvajalcev obratovalnega monitoringa.

v 2. členu je določeno, da se pravilnik uporablja za ugotavljanje izpolnjevanja zahtev iz predpisa, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, izpolnjevanja zahtev v zvezi z emisijo snovi v zrak iz posameznih vrst naprav, za katere emisijo v zrak urejajo posebni predpisi, izvedbo letnega poročanja o emisiji snovi v zrak, poročanju v Evropski register izpustov in prenosov onesnaževal, preverjanju ukrepov iz programa ukrepov za izboljšanje kakovosti degradiranega okolja, preverjanju ukrepov na področju emisij snovi v zrak, ki jih odredi pristojni inšpektor, izdelavo evidenc o virih onesnaževanja emisij snovi v zrak ipd.

v 3. členu so določeni izrazi, ki se uporabljajo pri izvedbi meritev emisij snovi v zrak. Tako prve meritve pomenijo meritve po zagonu nove ali rekonstruirane naprave. Obratovalni monitoring je ugotavljanje vplivov naprave na okolje med njenim rednim obratovanjem. Opredeljeni so tudi tehnični izrazi kot so koncentracija, emisijski deleži, parametri stanja odpadnih plinov, parametri obratovalnega stanja naprave ipd. Posebej so opredeljene metode vzorčenja: ekstraktivne, neekstraktivne, neprekinjene in sekvenčne ter izračun povprečnih vrednosti. Opredeljeni so tudi postopki kalibracije (QAL2), kontrole stabilnosti delovanja (QAL3), letnega preskušanja (AST), avtomatskih merilnih sistemov (AMS) in sistemov za avtomatski zajem in vrednotenje podatkov avtomatskega merjenja (DAHS) ipd.

v 4. členu je določeno, da je zavezanec za zagotovitev prvih meritev in obratovalnega monitoringa upravljavec naprave, za katero je s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja določeno, da je za njega izvajanje prvih meritev ali obratovalnega monitoringa obvezno.

v 5. členu je določena vsebina izvedbe prvih meritev in obratovalnega monitoringa kot so: izdelava načrta meritev emisije snovi v zrak, izdelavo strategije vzorčenja odpadnih plinov, izdelavo načrta za beleženje časa obratovanja naprave, merjenje volumskega pretoka in koncentracije snovi v odpadnih plinih, merjenje in vrednotenje parametrov stanja odpadnih plinov in parametrov obratovalnega stanja naprave, ocenjevanje razpršene in ubežne emisije snovi v zrak ter izdelavo poročila o opravljenih meritvah.

V primeru, da je za naprave treba dokazovati izpolnjevanje pogojev glede kakovosti zunanega zraka pa obratovalni monitoring vsebuje tudi: ugotavljanje letne količine odpadnih plinov in masnih pretokov snovi, ocenjevanje celotne obremenitve zunanega zraka na območju vrednotenja in izdelavo poročila o izdelanih ocenah celotne obremenitve zunanega zraka. Za izvedbo ocenjevanja celotne obremenitve pa se uporabljajo merilne metode iz predpisa, ki ureja ocenjevanje kakovosti zunanega zraka v obsegu in načinu, kot je določen s programom ocenjevanja celotne obremenitve zunanega zraka.

V primeru, da se v napravi uporabljajo hlapna organska topila ali halogenirana hlapna organska topila, obratovalni monitoring obsega tudi ugotavljanje letne količine nezajetih in celotnih emisij hlapnih organskih spojin oz. halogeniranih hlapnih organskih spojin, izračun masnega pretoka hlapnih organskih spojin oz. hlapnih organskih spojin, merjenje urnega volumskega pretoka odpadnih plinov, ocenjevanje letne količine nevarnih hlapnih organskih spojin v odpadnih plinih in izračun emisijskega faktorja, če je ta določen.

Pri pripravi načrta meritev emisije snovi v zrak, strategije vzorčenja oz. poročila o opravljenih meritvah pa se sledi standardu SIST EN 15259.

v 6. členu je določen obseg prvih meritev. Prve meritve vsebujejo: izračun emisijskega faktorja, če je določen za posamezno vrsto naprav, izdelavo strategije vzorčenja odpadnih plinov, merjenje

parametrov stanja odpadnih plinov, merjenje volumskega pretoka in koncentracije snovi v odpadnih plinih, merjenje števila enot vonja, količine vlaken in dimnega števila odpadnih plinov ter ugotavljanje parametrov obratovalnega stanja naprave in parametrov stanja odpadnih plinov. V kolikor pa obratovanje posamezne naprave ureja poseben predpis, mora zavezanec izvesti meritve za vse snovi, za katere so določene mejne vrednosti. Velja tudi, da kadar analiza tehnološkega procesa pokaže možnost presejanja mejnega masnega pretoka, je zavezanec dolžan zagotoviti meritve emisije te snovi.

Za naprave, za katere je potrebno pridobiti okoljevarstveno dovoljenje, se v okoljevarstvenem dovoljenju določijo snovi, ki so vključene v obratovalni monitoring. To stori na podlagi programa obratovalnega monitoringa, ki ga pripravi izvajalec obratovalnega monitoringa na osnovi analize tehnološkega procesa. Ministrstvo pa lahko pod določenimi pogoji določi tudi drugačen nabor snovi, za katere je treba izvajati obratovalni monitoring. V primerih, ko okoljevarstveno dovoljenje ni treba pridobiti pa se obseg obratovalnega monitoringa določi s programom obratovalnega monitoringa ali strokovne ocene vplivov emisije snovi v zrak.

v 7. členu so določeni pogoji pod katerimi prve meritve ni treba izvesti za parametre kot so vsebnost kisika ali drugi parametri stanja, če se njihove vrednosti v času ne spreminjajo.

v 8. členu je določeno, da v primerih, ko je gre za napravo, ki ima kot industrijski izdelek certifikat o skladnosti.

v 9. členu je določen čas izvajanja prvih meritev.

v 10. členu je določen način izvajanja vzorčenja. Velja, da se morajo prve meritve izvajati z več posameznimi meritvami, pri čemer mora naprava obratovati v pogojih največje obremenitve okolja. Če takšnega obratovalnega stanja ni mogoče zagotoviti, je zavezanec dolžan predložiti obrazložitev razlogov in podati opis dejanskega stanja obratovanja v času meritev.

Naprave z neenakomernim in neponovljivim obratovalnim režimom morajo izvesti najmanj šest posameznih meritev, pri čemer mora biti čas vzorčenja vsake meritve najmanj pol ure. Naprave z enakomernim in ponovljivim režimom delovanja morajo izvesti tri posamezne meritve v času njenega značilnega obratovanja. Poleg tega pa je treba izvesti še eno dodatno meritev v posebnih pogojih, kot so zagon, obnova zaloga ali čiščenje, saj lahko tudi ti vplivajo na emisije. Minimalni čas vzorčenja je pol ure. Če okoljevarstveno dovoljenje določa točno število meritev, ki jih je treba izvesti, potem se upošteva način izvajanja obratovalnega monitoringa v skladu z okoljevarstvenim dovoljenjem.

Za vsako posamezno meritev se mora izračunati kratkotrajne povprečne vrednosti koncentracij vseh snovi in parametrov stanja plinov. Če je z drugim predpisom določeno daljše časovno obdobje vzorčenja, se povprečje izračuna za to daljše obdobje. Povprečne vrednosti koncentracij je treba preračunati na normne pogoje (suhi ali mokri plini, standardna temperatura in tlak) ter na predpisano računsko vsebnost kisika, če je ta določena za vir emisije.

v 11. členu je določen način izvajanja trajnih in občasnih meritev, in sicer velja, da mora zavezanec obratovalni monitoring izvajati z uporabo trajnih ali občasnih meritev glede na predpise in zaključke o BAT. Trajne meritve so obvezne za snovi, za katere je tako predpisano, medtem ko se občasne meritve izvajajo za snovi brez obveznosti trajnega merjenja, vendar z določeno mejno vrednostjo. Poleg teh se morajo izvajati tudi občasne meritve za druge snovi, če njihov masni pretok presega mejni prag. Zavezanec mora hkrati izdelati tudi oceno dejanskega letnega časa obratovanja naprave.

Za snovi kot so metan, ogljikov dioksid, vodik, amoniak, dušikov oksid, fluorirani ogljikovodiki ipd., za katere je merjenje emisije, zaradi narave vira nepraktično, občasnih meritev ni potrebno izvajati. Če je njihovo količino mogoče oceniti na podlagi tehnoloških parametrov in niso zahtevane v okoljevarstvenem dovoljenju.

Za vse snovi, za katere so predpisane meritve koncentracij v odpadnih plinih, mora zavezanec ocenjevati tudi razpršene in ubežne emisije. Monitoring ni omejen zgolj na izpuste snovi preko odvodnikov, temveč vključuje tudi emisije, ki nastajajo zaradi netesnosti in odprtih procesov.

v 12. členu je določeno vzorčenje in pogostost izvedbe občasnih meritev, in sicer se občasne meritve emisije snovi izvajajo na enak način kot prve meritve.

Pogostost izvajanja občasnih meritev je odvisna od vrste naprave. Določeni so najmanjši časovni razmiki med posameznimi meritvami, od enkrat na pet let do dvakrat letno. S tem so omogočene prilagoditve pogostosti meritev glede na vrsto in zmogljivost proizvodnje virov emisij snovi v zrak.

v 13. členu je določen način izvajanja trajnih meritev z njimi pridobimo po kontinuiranih podatkih o koncentracijah in masnem pretoku merjenih snovi. Merilna oprema za izvedbo trajnih meritev mora poleg meritev koncentracij in masnih pretokov zagotavljati stalno beleženje podatkov o temperaturi, vsebnosti kisika, volumskem pretoku in drugi relevantni procesni podatki.

Razpoložljivost merilne opreme mora znašati najmanj 80 %, razpoložljivost opreme za zajemanje in sprotno vrednotenje izmerjenih vrednosti (DAHS) pa 99 %. Pri vgradnji in obratovanju merilne opreme mora zavezanec upoštevati standard SIST EN 14181. Zajeti so postopki za kalibracijo (QAL2), redno preverjanje (AST) in nadzor stabilnosti delovanja (QAL3). Za vse postopke mora biti izdelana ustrežna poročila in pogodbe z usposobljenimi izvajalci.

Najkasneje štiri tedne pred zagonom sistema AMS/DAHS mora zavezanec ministrstvu posredovati tehnični opis sistema in način zapisovanja ter vrednotenja meritev. Ta dokument mora vključevati tudi informacije o telemetričnem posredovanju podatkov. Vsako leto je treba izvesti redno letno preizkušanje (AST) in preverjanje delovanja avtomatskega sistema za zajem in vrednotenje (DAHS) ter o tem izdelati poročilo, ki ga je treba ministrstvu predložiti v 12 tednih po izvedbi. Postopek kalibracije (QAL2) je treba izvesti najkasneje v treh mesecih po začetku obratovanja avtomatskega merilnega sistema (AMS) ali po njegovi večji spremembi. O tem je treba izdelati poročilo in ga posredovati ministrstvu.

Avtomatski merilni sistem se šteje za ustrezen, če se s postopkom kalibracije (QAL2) in rednim letnim preizkušanjem (AST) dokaže, da vrednost 95 % stopnje zaupanja kratkotrajnih povprečnih vrednosti ne presega s tem pravilnikom predpisanih odstotkov mejnih vrednosti.

Iz izmerjenih vrednosti se izračunajo kratkotrajne povprečne vrednosti, praviloma na 30-minutne intervale, če ni določeno drugače. Preračuni morajo vključevati normne pogoje in računsko vsebnost kisika. Kratkotrajna povprečna vrednost velja le, če je za njen izračun pravilno izmerjenih vsaj 2/3 vseh izmerjenih trenutnih vrednosti znotraj časovnega intervala povprečenja v času obratovanja naprave. Te podatke je treba posredovati ministrstvu v elektronski obliki v dejanskem času. Za vrednotenje emisij se uporabljajo validirane povprečne vrednosti, pri čemer se od izmerjenih vrednosti odšteje ustrežna stopnja zaupanja. Dnevna povprečna vrednost se izračuna iz validiranih kratkotrajnih povprečij, če je na voljo vsaj šest ur podatkov.

Zavezanec mora merilno opremo nadomestiti, če ta več kot desetkrat letno zagotovi neveljaven izračun dnevnih povprečnih vrednosti ali ne dosega zahtevanih tehničnih lastnosti.

v 14. členu je določeno ocenjevanje obremenitve zunanjega zraka in sicer velja, da kadar gre za emisijo iz naprave za katero je v okoljevarstvenem dovoljenju določeno, da je treba dokazovati izpolnjevanje pogojev v zvezi s kakovostjo zunanjega zraka, obratovalni monitoring obsega tudi ocenjevanje celotne obremenitve zunanjega zraka na območju vrednotenja. Če pa je v okoljevarstvenem dovoljenju, za katero je treba dokazovati izpolnjevanje pogojev v zvezi s kakovostjo zunanjega zraka, določeno v okviru obratovalnega monitoringa tudi ocenjevanje dodatne obremenitve zunanjega zraka, obratovalni monitoring obsega tudi ocenjevanje dodatne obremenitve zunanjega zraka na območju vrednotenja.

v 15. členu je določena priprava merilnega mesta, in sicer velja, da mora zavezanec na vsakem izpustu odpadnih plinov zagotoviti stalno merilno mesto, ki omogoča varno, tehnično ustrežno in neovirano izvajanje meritev. Merilno mesto mora biti primerno dostopno ter opremljeno tako, da omogoča merilno neoporečne pogoje in namestitev dodatnih merilnih naprav. Merilno mesto mora biti urejeno skladno s standardom SIST EN 15259, ki določa mednarodno usklajene tehnične zahteve za njihovo izvedbo.

Kadar zaradi tehničnih razlogov pri obstoječih napravah ni mogoče urediti merilnega mesta v skladu s standardom, je dovoljena uporaba tudi nestandardne ureditve, mora pa biti dokazano, da takšno merilno mesto ne povečuje merilne negotovosti izvedenih meritev. Pri napravah, za katere je potrebno pridobiti okoljevarstveno dovoljenje, mora ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju izrecno odobriti uporabo nestandardnega merilnega mesta.

v 16. členu je določena ureditev merilnega mesta v primeru zmesi odpadnih plinov. Osnovno pravilo je, da mora biti merilno mesto nameščeno na odvodniku odpadnih plinov pred točko, kjer bi se odpadni plini iz naprave mešali z odpadnimi plini iz drugih naprav. Če merilnega mesta ni možno urediti ta na način se za ugotavljanje čezmerne obremenitve uporabljajo mejne vrednosti koncentracije snovi, mejni masni pretoki in računsko vsebnost kisika za zmes odpadnih plinov v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

v 17. členu je določena metoda za izračun povprečne vrednosti emisijskih veličin. In sicer se le te izračunavajo po metodologijah določenih z EN in ISO standardi. Pri neprekinjenem vzorčenju mora biti

časovni interval med dvema zaporednima meritvama največ 10 sekund. Če merilna oprema ne omogoča tako hitrega odčitavanja, se lahko uporabi daljši interval, vendar ne sme presežati 60 sekund.

Če se uporablja sekvenčno ponavljajoče vzorčenje, se kratkotrajna povprečna vrednost določi kot povprečje vseh posameznih meritev, opravljenih znotraj časovnega intervala. Ta metoda je primerna za naprave, ki ne omogočajo neprekinjenega merjenja.

Če se vzorec odvzame z enkratnim odvzemom, je lahko čas vzorčenja daljši od časovnega intervala, za katerega se izračuna povprečna vrednost. V tem primeru se izmerjena vrednost preračuna na povprečno vrednost, ki ustreza določenemu časovnemu obdobju.

v 18. členu je določena hierarhija uporaba merilnih metod, in sicer imajo najvišjo prioriteto merilne metode predpisane s predpisi, nato merilne metode predpisane s EN oz. ISO standardi in na zadnjem mestu druge preizkusne metode, ki so odobrene z okoljevarstvenim dovoljenjem.

v 19. členu je določena merilna oprema za izvajanje obratovalnega monitoringa. Osnovno pravilo je, da se mora uporabljati oprema, ki ustreza stanju tehnike. Avtomatski merilni sistem pa mora imeti zgornjo mejo merjenja, ki je vsaj 2,5-krat večja od predpisane mejne vrednosti za koncentracijo snovi, ki se jo z napravo meri, avtomatsko in ročno preverjanje.

v 20. členu je določeno način poročanja o prvih meritvah. Izvajalec obratovalnega monitoringa mora za vsake opravljene prve meritve emisij v zrak izdelati poročilo o prvih meritvah v obliki določeni s standardom SIST EN 15259. Poročilo vključuje tudi načrt meritev emisij snovi v zrak. Po zaključku koledarskega leta, v katerem so bile opravljene prve meritve, mora izvajalec obratovalnega monitoringa pripraviti oceno o letnih emisijah snovi v zrak. Ocena temelji na rezultatih meritev ter na podatkih o času obratovanja naprave v tem letu. Kadar naprava uporablja hlapna organska topila ali halogenirana hlapna organska topila, mora ocena letnih emisij dodatno vsebovati podatke o letni količini nezajetih in celotnih emisij ter o letni količini nevarnih hlapnih organskih spojin v odpadnih plinih.

Poročilo o prvih meritvah mora izvajalec obratovalnega monitoringa predložiti zavezancu najpozneje v 20 dneh po izvedbi meritev. Zavezanec je dolžan poročilo posredovati ministrstvu in občini, kjer naprava obratuje, najpozneje v 10 dneh po prejemu poročila. Za izvedbo meritev se šteje trenutek, ko je končano vzorčenje in analiza vzorcev. Oceno letnih emisij, ki temelji na prvih meritvah, mora izvajalec obratovalnega monitoringa predložiti zavezancu najpozneje do 10. marca naslednjega leta. Poročilo mora biti pripravljeno pisno in v elektronski obliki, na obrazcih, ki jih določi ministrstvo. Zavezanec mora to oceno posredovati ministrstvu najkasneje do 31. marca istega leta.

v 21. členu je določena metodologija priprave poročila o obratovalnem monitoringu. Poročilo o obratovalnem monitoringu vključuje: poročilo o trajnih meritvah emisij, poročilo o občasnih meritvah, oceno letnih emisij snovi v zrak, poročilo o oceni celotne obremenitve zunanega zraka ter, če je tako določeno, tudi poročilo o dodatni obremenitvi.

Dnevno in letno poročilo o trajnih meritvah pripravi ministrstvo na podlagi podatkov, ki jih zavezanec sprti telemetrično posreduje. To omogoča sprotno spremljanje emisij in hitro zaznavanje morebitnih neskladnosti.

Poročilo o občasnih meritvah mora izvajalec obratovalnega monitoringa posredovati zavezancu najkasneje v 20 dneh po izvedbi meritev. Zavezanec mora nato poročilo posredovati ministrstvu in občini v roku 10 dni po prejemu. Kot zaključek meritev se šteje izvedba vzorčenja in laboratorijske analize.

Letno oceno emisij snovi v zrak pripravi izvajalec monitoringa, ki je izvajal obratovalni monitoring, do 10. marca za preteklo leto. Ocena mora biti pripravljena na obrazcih, ki jih objavi ministrstvo. Zavezanec jo mora ministrstvu predložiti do 31. marca.

Če je obratovalni monitoring namenjen tudi oceni celotne obremenitve zunanega zraka, mora biti pripravljeno ustrezno poročilo. Časovno obdobje poročanja določa okoljevarstveno dovoljenje ali predpis. Če je v okoljevarstvenem dovoljenju predpisana tudi ocena dodatne obremenitve, se mora to poročilo obvezno priložiti poročilu o celotni obremenitvi.

v 22. členu je določen način sporočanja podatkov trajnih meritev. Zavezanec mora zagotoviti, da se posamezne izmerjene vrednosti, ki se uporabljajo za izračun kratkotrajnih povprečnih vrednosti emisij, telemetrično sporočijo ministrstvu najpozneje v eni minuti po nastanku. Gre za sprotno posredovanje surovih merilnih podatkov z namenom sprotnega nadzora nad obratovanjem naprave.

Kratkotrajne povprečne vrednosti, izračunane iz izmerjenih vrednosti, se prav tako sporočajo ministrstvu. Sporočanje mora biti izvedeno v intervalu povprečenja, ki neposredno sledi tistemu, na katerega se podatki nanašajo. Nabor sporočanih podatkov vključuje: čas in način obratovanja vira

onesnaževanja, obratovalne parametre naprave, kratkotrajne povprečne vrednosti, kratkotrajne povprečne vrednosti, normirane kratkotrajne povprečne vrednosti volumskega pretoka odpadnih plinov, validirane normirane vrednosti koncentracij snovi, vse posege ali spremembe merilne opreme in sistemov za obdelavo podatkov.

v 23. členu je določeno, da morata tako izvajalec obratovalnega monitoringa kot tudi zavezanec zagotoviti dolgoročno hrambo poročil, pripravljenih na podlagi 20. člena pravilnika. Minimalno obdobje hrambe je pet let.

v 24. členu je določeno, da mora izvajalec obratovalnega monitoringa za izvajanje nalog, opredeljenih v pravilniku, pridobiti pooblastilo ministrstva za vsako posamezno vrsto obratovalnega monitoringa. Te vrste vključujejo: a.) izvajanje prvih in občasnih meritev ter pripravo ocen letnih emisij, b.) kalibracijo in redno letno preverjanje delovanja opreme za trajne meritve in DAHS ter c.) ocenjevanje celotne obremenitve zunanjega zraka. Vloga za pridobitev pooblastila mora vsebovati dokazila o izpolnjevanju pogojev, določenih v 25. členu pravilnika. Pogoji morajo biti izpolnjeni za vsako od treh vrst dejavnosti posebej. Pooblastilo se izda, če izvajalec izpolnjuje pogoje glede področja izvajanja dejavnosti in nabora snovi, za katere se izvaja monitoring. Ministrstvo mora preveriti vse zahteve, preden izda odločbo. V primeru spremembe obsega dejavnosti ali razširitve že obstoječega pooblastila mora izvajalec vložiti novo vlogo. Če ponovno izpolnjuje pogoje, ministrstvo izda novo, razširjeno pooblastilo.

v 25. členu so določeni pogoji za pridobitev pooblastila. Izvajalec, ki želi pridobiti pooblastilo za izvajanje prvih in občasnih meritev ter pripravo ocen emisij, mora biti akreditiran po standardu SIST EN ISO/IEC 17025 za merilne metode, določene v 18. členu. Če sam ne pokriva celotnega obsega meritev, mora imeti sklenjeno pogodbo z drugim akreditiranim izvajalcem, ki pokriva manjkajoči del. Za izvajanje ocenjevanja celotne obremenitve zunanjega zraka mora imeti izvajalec ustrezno opremo za merjenje koncentracij snovi v zunanjem zraku ter usposobljeno osebje, ki je zaposleno ali z njim pogodbeno povezano.

Za izvajanje QAL2, AST in rednega pregleda DAHS mora izvajalec razpolagati z dvema vrstama akreditacije:

- a.) SIST EN ISO/IEC 17025 za standardne referenčne metode iz SIST EN 14181 in
- b.) SIST EN ISO/IEC 17020 za izvedbo samih postopkov QAL2, AST in preverjanja DAHS. Zahtevano je tudi na voljo zadostno število usposobljenih oseb.

Pooblastilo ministrstva se izda v obsegu, za katerega izvajalec zaprosi. Obseg vključuje vrsto, področje ter seznam snovi, za katere bo izvajal obratovalni monitoring.

v 26. členu so določeni pogoji za odvzem pooblastila. Ta člen določa razloge, zaradi katerih lahko ministrstvo utemeljeno sumi v usposobljenost izvajalca obratovalnega monitoringa in mu odvzame pooblastilo. Med razlogi je večkratna ne priprava poročil, priprava nepopolnih ali napačnih ocen letnih emisij, napačno vrednotenje, zamude pri poročanju ter izvajanje meritev brez veljavnega pooblastila.

v 27. členu so določene izjeme od obveznega pooblastila za izvajanje obratovalnega monitoringa. Če ima oseba pooblastilo za meritve snovi iz ene nevarnostne skupine, lahko izvaja meritve tudi za druge snovi znotraj iste skupine, četudi zanjo nima posebnega pooblastila.

v 28. členu so določene prehodne in končne določbe v zvezi z izvajanjem spremenjenih določb predmetnega pravilnika.

OSNUTEK PREDPISA:

Na podlagi petega odstavka 150. člena, dvanajstega odstavka 151. člena in za izvajanje prvega odstavka 153. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24 in 21/25 – ZOPVOOV) izdaja minister za okolje, podnebje in energijo

PRAVILNIK o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina)

(1) Ta pravilnik v skladu z Direktivo 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja (prenovitev)) (UL L št. 334 z dne 17. 12. 2010, str. 17), zadnjič spremenjeno z Direktivo (EU) 2024/1785 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. aprila 2024 o spremembi Direktive 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) in Direktive Sveta 1999/31/ES o odlagališčih odpadkov (UL L št. 2024/1785 z dne 15. 7. 2024) določa vrste snovi v odpadnih plinih, parametre stanja odpadnih plinov in parametre obratovalnega stanja naprave, ki so predmet prvih meritev in obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, metodologijo vzorčenja, merjenja in vrednotenja meritev ter način poročanja o opravljenih meritvah ministrstvu, pristojnemu za varstvo okolja (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

(2) Ta pravilnik določa tudi opremo, vrsto akreditacije in tehnične pogoje, ki jih mora izpolnjevati oseba, ki izvaja obratovalni monitoring (v nadaljnjem besedilu: izvajalec obratovalnega monitoringa).

2. člen (uporaba)

(1) Ta pravilnik se uporablja za izvajanje meritev emisije snovi v zrak:

- pri ugotavljanju izpolnjevanja zahtev v zvezi z emisijo snovi v zrak, določenih v predpisu, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja;
- pri ugotavljanju izpolnjevanja zahtev v zvezi z emisijo snovi v zrak iz posameznih vrst naprav, določenih v predpisih, ki urejajo emisijo snovi v zrak iz posameznih vrst naprav;
- z namenom letnega poročanja o emisiji snovi v zrak v skladu s predpisi iz prve in druge alineje tega odstavka;
- z namenom letnega poročanja o emisiji nekaterih onesnaževal v zrak v skladu z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 166/2006 z dne 18. januarja 2006 o Evropskem registru izpustov in prenosov onesnaževal ter spremembi direktiv Sveta 91/689/EGS in 96/61/ES (UL L št. 33 z dne 4. 2. 2006, str. 1), zadnjič spremenjeno z Uredbo (EU) 2024/1244 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. aprila 2024 o sporočanju okoljskih podatkov industrijskih naprav, vzpostavitvi portala industrijskih emisij in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 166/2006 (Besedilo velja za EGP) (UL L št. 2024/1244 z dne 2. 5. 2024);
- pri preverjanju ukrepov v zvezi s kakovostjo zunanega zraka, določenih za povzročitelje obremenitve v načrtu za kakovost zunanega zraka;
- pri preverjanju ukrepov, ki jih odredi pristojni inšpektor v okviru izvajanja inšpekcijskega nadzora.

(2) Ta pravilnik se uporablja tudi za izvajanje meritev emisije v zrak za druge namene, kot so:

- izdelava evidenc o virih onesnaževanja, ki obremenjujejo okolje z emisijo snovi v zrak;
- ocenjevanje skladnosti uporabljene tehnike v napravi z razpoložljivimi tehnikami;
- načrtovanje in odločanje o obnovi ali posodobitvi obratovanja naprav;
- optimiranje tehnološkega procesa glede na emisije snovi v zrak.

3. člen (izrazi)

(1) Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:

1. prve meritve so meritve in vrednotenje emisijskih parametrov odpadnih plinov, ki se izvedejo po prvem zagonu nove ali rekonstruirane naprave ali po prvem zagonu nove ali rekonstruirane naprave za čiščenje odpadnih plinov;
2. obratovalni monitoring je ugotavljanje vplivov naprave na okolje z vzorčenjem odpadnih plinov po vnaprej določenem programu, merjenjem in vrednotenjem emisijskih parametrov odpadnih plinov med obratovanjem naprave ter ocenjevanjem celotne oziroma dodatne obremenitve zunanjega zraka;
3. emisijski parametri so koncentracija in količina snovi v odpadnih plinih, parametri stanja odpadnih plinov, emisijski delež, stopnja razžveplanja, emisijski faktor in parametri obratovalnega stanja naprave, ki so predmet prvih meritev ali obratovalnega monitoringa;
4. parametri stanja odpadnih plinov so temperatura, tlak, volumski pretok in vlaga odpadnih plinov ter vsebnost kisika v njih. Parametri stanja odpadnih plinov so tudi črnina dimnih plinov ali druge fizikalne lastnosti odpadnih plinov, če so zanje s predpisi, ki urejajo emisijo snovi v zrak določene mejne vrednosti;
5. parametri obratovalnega stanja naprave so za obratovanje vira onesnaževanja značilne emisijske veličine, ki niso neposredno povezane z lastnostmi odpadnih plinov, če so zanje s predpisi, ki urejajo emisijo snovi v zrak določene mejne vrednosti ali če so predpisani obratovalni pogoji naprave;
6. izmerjena vrednost je vrednost emisijske veličine, ki se odčita iz merilne naprave in običajno vsebuje izračun zaradi kalibracije merilne naprave in pretvarjanja rezultatov meritev v mersko enoto, v kateri se izrazi rezultat meritve. Izmerjena vrednost je trenutna vrednost vzorca odpadnih plinov ali za čas vzorčenja izračunana povprečna vrednost celotnega vzorca odpadnih plinov;
7. vzorec odpadnih plinov je del toka odpadnih plinov, ki se ga odvzame na določenem merilnem mestu, in sicer z ekstraktivnim ali neekstraktivnim vzorčenjem, v določenem časovnem obdobju na določen način in zanj velja, da je značilen za odpadne pline vira onesnaževanja;
8. ekstraktivno vzorčenje je vzorčenje odpadnih plinov, pri katerem se vzorec odpadnih plinov odvzame iz notranjosti odvodnika odpadnih plinov in odvede za obdelavo in analizo v merilno napravo, nameščeno zunaj odvodnika;
9. neekstraktivno vzorčenje je vzorčenje odpadnih plinov, pri katerem se analiza odpadnih plinov izvaja v notranjosti odvodnika plinov;
10. neprekinjeno vzorčenje je vzorčenje odpadnih plinov, ki poteka v času izvajanja posamezne meritve neprekinjeno. Tako izmerjene vrednosti so trenutne vrednosti emisijskih veličin;
11. sekvenčno vzorčenje je enkratno ali ponavljajoče se odvzemanje vzorcev odpadnih plinov, pri čemer so časi vzorčenja poljubno dolgi. Tako izmerjene vrednosti so običajno enake povprečnim vrednostim emisijskih veličin;
12. čas povprečenja je časovni interval, za katerega se izračuna povprečne vrednosti emisijskih veličin;
13. kratkotrajna povprečna vrednost je rezultat posamezne meritve, pri kateri je čas vzorčenja in čas povprečenja izmerjenih vrednosti enak najkrajšemu predpisanemu času povprečenja, ki je krajši od 24 ur;
14. normirana kratkotrajna povprečna vrednost je kratkotrajna povprečna vrednost preračunana na normne pogoje, to je pri temperaturi 273,15 K in tlaku 101,3 kPa, ter po odbitku vlage, izražene kot vsebnost pare v odpadnih plinih, razen če ni s predpisi o emisiji snovi v zrak določeno, da gre za maso izpuščenih snovi na enoto volumna mokrih odpadnih plinov;
15. validirana normirana kratkotrajna povprečna vrednost je normirana kratkotrajna povprečna vrednost z odšteto stopnjo zaupanja;
16. dnevna povprečna vrednost je aritmetično povprečje validiranih kratkotrajnih povprečnih vrednosti, izračunanih za obdobje dneva, v katerem vir onesnaževanja obratuje;
17. avtomatsko merjenje (v nadaljnjem besedilu: AMS) je merjenje emisijskih veličin z merilniki, ki z neprekinjenim vzorčenjem zagotavljajo merjenje trenutnih vrednosti v časovnih intervalih, ki niso daljši od šestdeset sekund, in shranjevanje ali zapisovanje rezultatov merjenja trenutnih vrednosti;

18. avtomatski zajem in vrednotenje (v nadaljnjem besedilu: DAHS) je sprotno vrednotenje avtomatsko izmerjenih trenutnih vrednosti, izračunavanje povprečnih vrednosti iz rezultatov avtomatskega merjenja, shranjevanje izračunanih povprečnih vrednosti na ustreznem elektronskem mediju in izpis povprečnih vrednosti ob koncu vsakega dneva;
19. zgornja meja merjenja je največja vrednost emisijske veličine, ki se jo lahko z merilno napravo izmeri;
20. razpršena emisija snovi v zrak je emisija snovi, ki nastane zaradi neposrednega stika hlapnih ali prašnatih snovi z okoljem pri običajnem obratovanju naprave in ni emisija snovi v zrak z izpuščanjem odpadnih plinov iz naprave skozi odvodnik;
21. ubežna emisija snovi v zrak je emisija snovi, ki nastane zaradi puščanja odvodnikov odpadnih plinov ali netesnosti opreme za zajemanje odpadnih plinov v napravi;
22. izvajalec obratovalnega monitoringa je oseba, ki v skladu s tem pravilnikom pridobi pooblastilo ministrstva za izvajanje prvih meritev in meritev emisije snovi v okviru obratovalnega monitoringa ali za preverjanje delovanja sistema trajnih meritev ali za ocenjevanje celotne obremenitve zunanjega zraka na območju vrednotenja;
23. kalibracija (v nadaljnjem besedilu: QAL2), kot je določena v standardu SIST EN 14181, je postopek za določitev kalibracijske funkcije in njene variabilnosti ter preskus variabilnosti izmerjenih vrednosti avtomatskega merjenja v primerjavi z največjim dovoljenim intervalom zaupanja, določenim s predpisi ali okoljevarstvenim dovoljenjem;
24. redno letno preskušanje (v nadaljnjem besedilu: AST), kot je določeno v standardu SIST EN 14181, je postopek, ki se uporablja za oceno, ali interval zaupanja izmerjenih vrednosti, pridobljenih z avtomatskim merjenjem, še vedno izpolnjuje predpisana merila, kot so bila dokazana pri predhodnem postopku QAL2. Določi tudi, ali je kalibracijska funkcija, pridobljena med predhodnim postopkom QAL2, še vedno veljavna;
25. kontrola stabilnosti delovanja (v nadaljnjem besedilu: QAL3), kot je določena v standardu SIST EN 14181, je postopek, ki ga zavezanec za trajne meritve izvaja med obratovanjem naprave in AMS z namenom, da AMS izpolnjuje predpisane zahteve in deluje z zahtevano natančnostjo znotraj kalibracijskega območja, ugotovljenega v postopku QAL2;
26. funkcionalni preskus delovanja AMS, kot je določen v standardu SIST EN 14181, je postopek preverjanja, ali se AMS uporablja in deluje v skladu z navodili proizvajalca ali dobavitelja AMS, vključno s preverjanjem ničelne vrednosti AMS pri ničelni vrednosti merjenega parametra;
27. standardna referenčna metoda (v nadaljnjem besedilu: SRM) je predpisana referenčna metoda, ki se uporablja za kalibracijo in validacijo AMS in za občasne meritve, s katerimi se preveri skladnost z mejnimi vrednostmi emisije snovi v zrak;
28. redno letno preverjanje DAHS, kot je določeno v standardu SIST EN 17255-3, je postopek preverjanja, ali DAHS izpolnjuje zahteve, določene v standardu SIST EN 17255-1 in točki 6 standarda SIST EN 17255-2.

(2) Drugi izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo enak pomen, kot ga določa predpis, ki ureja emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

4. člen

(zavezanec za zagotovitev prvih meritev in obratovalnega monitoringa)

Zavezanec za zagotovitev prvih meritev in obratovalnega monitoringa je upravljavec naprave, za katero je s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, določeno, da je izvajanje prvih meritev ali obratovalnega monitoringa obvezno (v nadaljnjem besedilu: zavezanec).

II. VRSTE IN OBSEG MERITEV TER OCENJEVANJA OBREMENITVE

5. člen

(izvedba monitoringa)

(1) Izvedba prvih meritev in obratovalnega monitoringa obsega:

1. izdelavo načrta meritev emisije snovi v zrak, vključno z določitvijo ciljev merjenja emisij snovi in opredelitvijo za emisijo snovi v zrak pomembnih parametrov obratovanja naprave;

2. izdelavo strategije vzorčenja in vzorčenje odpadnih plinov;
 3. izdelavo načrta za beleženje časa obratovanja naprave in ocenjevanje letnega časa obratovanja naprave zaradi izdelave ocene o letni emisiji snovi v zrak;
 4. merjenje koncentracije snovi v odpadnih plinih ter preračun rezultatov meritev na enoto volumna suhih ali mokrih odpadnih plinov pri normnih pogojih in na predpisano računsko vsebnost kisika v odpadnih plinih;
 5. merjenje in vrednotenje parametrov stanja odpadnih plinov in parametrov obratovalnega stanja naprave;
 6. merjenje volumskega pretoka in izračun masnega pretoka snovi v odpadnih plinih, števila enot vonja, količine vlaken, dimnega števila odpadnih plinov, emisijskega deleža, emisijskega faktorja in stopnje zmanjšanja emisije;
 7. ocenjevanje razpršene in ubežne emisije snovi v zrak;
 8. izdelavo poročila o opravljenih meritvah emisije snovi in izdelavo ocene o letni emisiji snovi v zrak.
- (2) Če gre za emisijo snovi iz naprave, za katero je treba dokazovati izpolnjevanje pogojev v zvezi s kakovostjo zunanjega zraka, obsega obratovalni monitoring tudi:
1. ugotavljanje letne količine odpadnih plinov in masnih pretokov;
 2. ocenjevanje celotne obremenitve oziroma dodatne obremenitve zunanjega zraka na območju vrednotenja;
 3. izdelavo poročila o izdelanih ocenah obremenitve zunanjega zraka na območju vrednotenja.
- (3) Ocenjevanje celotne oziroma dodatne obremenitve zunanjega zraka je treba na območju vrednotenja izvajati z meritvami po merilnih metodah in na način iz predpisa, ki ureja ocenjevanje kakovosti zunanjega zraka, ter v obsegu in na način, ki je določen s programom ocenjevanja celotne obremenitve zunanjega zraka.
- (4) Če se v napravi uporabljajo hlapna organska topila ali halogenirana hlapna organska topila, obratovalni monitoring obsega tudi:
1. ugotavljanje letne količine nezajetih in celotnih emisij hlapnih organskih spojin oziroma halogeniranih hlapnih organskih spojin,
 2. izračun masnega pretoka hlapnih organskih spojin oziroma halogeniranih hlapnih organskih spojin pri posameznih izpustih,
 3. merjenje urnega volumskega pretoka odpadnih plinov pri posameznih izpustih,
 4. ocenjevanje letne količine nevarnih hlapnih organskih spojin v odpadnih plinih na podlagi ugotovitev o letnih količinah nezajete in celotne emisije hlapnih organskih spojin oziroma halogeniranih hlapnih organskih spojin,
 5. izračun emisijskega faktorja, če je določen za posamezno vrsto naprav oziroma dejavnost.
- (5) Načrt meritev emisije snovi v zrak, strategija vzorčenja in poročilo o opravljenih meritvah emisije snovi iz prvega odstavka tega člena se izdelata v skladu s standardom SIST EN 15259.

III. PRVE MERITVE

6. člen (obseg prvih meritev)

- (1) Pri prvih meritvah mora zavezanec zagotoviti:
1. izdelavo načrta meritev emisije snovi v zrak, vključno z določitvijo ciljev merjenja emisij snovi in opredelitvijo za emisijo snovi v zrak pomembnih parametrov obratovanja naprave;
 2. izdelavo strategije vzorčenja in vzorčenje odpadnih plinov;
 3. merjenje parametrov stanja odpadnih plinov;
 4. merjenje volumskega pretoka in koncentracije snovi v odpadnih plinih;
 5. merjenje števila enot vonja, količine vlaken in dimnega števila odpadnih plinov;
 6. izračun masnih pretokov snovi v odpadnih plinih, vključno z oceno razpršenih in ubežnih emisij snovi, izračun emisijskega deleža, emisijskega faktorja in stopnje zmanjšanja emisije;
 7. ugotavljanje parametrov obratovalnega stanja naprave in parametrov stanja odpadnih plinov.

(2) Če emisijo snovi v zrak iz posamezne vrste naprav ureja predpis, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ali predpis o emisiji snovi v zrak iz posamezne vrste naprav, mora zavezanec zagotoviti izvedbo meritev snovi in izračun iz prejšnjega odstavka, za katere so s temi predpisi določene mejne vrednosti.

(3) Če se na podlagi analize tehnološkega procesa v napravi ugotovi, da masni pretok posamezne snovi iz naprave lahko presega mejni masni pretok, mora zavezanec zagotoviti izvedbo prvih meritev emisije te snovi, pri čemer mora zagotoviti meritve koncentracije te snovi v odpadnih plinih in volumskega pretoka odpadnih plinov na vseh izpustih, kjer se ta snov izpušča v okolje.

(4) Za napravo, ki je hkrati naprava iz drugega in tretjega odstavka tega člena, je treba zagotoviti izvedbo prvih meritev v skladu z drugim in tretjim odstavkom tega člena.

(5) Za napravo, za katero je treba v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, pridobiti okoljevarstveno dovoljenje, ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju določi snovi, za katere je treba pri prvih meritvah ugotavljati emisijo snovi v zrak na podlagi programa obratovalnega monitoringa, ki ga k vlogi za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja priloži upravljavec naprave, izdelal pa ga izvajalec obratovalnega monitoringa na podlagi analize tehnološkega procesa, ki povzroča emisijo snovi v zrak skladno s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

(6) Ne glede na določbe drugega, tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena lahko ministrstvo za napravo v okoljevarstvenem dovoljenju določi tudi drugačen nabor snovi, za katere je treba ugotavljati koncentracijo v odpadnih plinih, če na podlagi analize tehnološkega procesa ugotovi, da določene snovi obremenjujejo okolje ali pomembno vplivajo na raven onesnaženosti zunanjega zraka v skladu s predpisom, ki ureja kakovost zunanjega zraka.

(7) Za napravo, za katero v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, ni treba pridobiti okoljevarstvenega dovoljenja, mora zavezanec:

- pred izvedbo prvih meritev zagotoviti izdelavo programa obratovalnega monitoringa, ki ga v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, izdelal izvajalec obratovalnega monitoringa na podlagi analize tehnološkega procesa, in
- izvesti prve meritve v skladu s programom obratovalnega monitoringa iz prejšnje alineje.

(8) Če za napravo, za katero v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, ni treba pridobiti okoljevarstvenega dovoljenja, treba pridobiti gradbeno dovoljenje v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, mora zavezanec zagotoviti prve meritve v obsegu navedenem v strokovni oceni vplivov emisije snovi v zrak.

(9) Za snovi, za katere je treba izvajati meritve koncentracij v odpadnih plinih na podlagi določb tega člena, je treba ocenjevati tudi razpršene emisije iz naprave.

(10) Če je treba v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz posamezne vrste naprav, ali s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, zagotavljati trajne meritve, mora zavezanec namesto prvih meritev zagotoviti QAL2.

7. člen **(opustitev prvih meritev)**

(1) Ne glede na določbe prejšnjega člena zavezancu pri prvih meritvah ni treba zagotoviti izvedbe meritev:

1. vsebnosti kisika, če za napravo s predpisi, ki urejajo emisijo snovi v zrak iz naprave, ni določena računsko vsebnost kisika v odpadnih plinih,
2. drugih parametrov stanja odpadnih plinov, če se njihove vrednosti v času ne spreminjajo in se jih lahko določi na drug način.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka mora zavezanec zagotoviti izvedbo meritev vsebnosti kisika ali parametrov stanja odpadnih plinov ali obojih, če je to za posamezno napravo določeno v okoljevarstvenem dovoljenju.

8. člen (izjema)

Za novo napravo, ki ima v skladu z zakonom, ki ureja tehnične zahteve za proizvode in ugotavljanje skladnosti, kot industrijski izdelek certifikat o skladnosti s tehničnimi predpisi o emisiji snovi v zrak, zavezancu prvih meritev ni treba zagotoviti, če iz tehničnega predpisa izhaja, da emisije snovi v zrak ne presegajo mejnih vrednosti emisij snovi v zrak, določenih s predpisi, ki urejajo emisijo snovi v zrak iz posamezne vrste naprav.

9. člen (čas izvajanja prvih meritev)

Prve meritve se izvedejo v rokih, ki so določeni v predpisu, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

10. člen (način vzorčenja)

(1) Prve meritve se izvajajo z več posameznimi meritvami, ko je naprava v obratovalnem stanju največjega obremenjevanja okolja. Če stanja največjega obremenjevanja okolja v času izvajanja prvih meritev ni mogoče zagotoviti, je treba podati obrazložitev razlogov za nedoseganje največjega obremenjevanja okolja in opisati dejansko stanje obremenjevanja okolja v času izvedbe prvih meritev, meritve pa načrtovati in izvesti tako, da je omogočen posnetek značilnega obratovanja naprave v obdobju, za katero se prve meritve izvajajo, ter dejansko oceno letne emisije snovi v zrak.

(2) Za napravo, ki obratuje neenakomerno in brez ponovljivega časovnega vzorca obratovalnih razmer, se prve meritve izvedejo z najmanj šestimi posameznimi meritvami in časom vzorčenja pol ure.

(3) Za napravo, ki obratuje enakomerno in ima stalno ali prekinjajoče ponovljiv časovni vzorec obratovalnih razmer, se prve meritve izvedejo z najmanj tremi posameznimi meritvami v času značilnega obratovanja naprave in dodatno z eno posamezno meritvijo v času obnove zaloga ali vstopnih surovin, priprave na zagon ali čiščenja naprav ali drugačnega obratovalnega stanja, ki ni tipično za enakomerno obratovanje naprave. Čas vzorčenja je pol ure.

(4) Ne glede na določbe drugega in tretjega odstavka tega člena zavezanec zagotovi tako število meritev v okviru prvih meritev kot je določeno v okoljevarstvenem dovoljenju.

(5) Za vsako posamezno meritev iz drugega in tretjega odstavka tega člena se izračuna kratkotrajne povprečne vrednosti vseh koncentracij snovi v odpadnih plinih in parametrov stanja odpadnih plinov, za katere se zagotavljajo prve meritve na podlagi določb 6. člena tega pravilnika. Če je za posamezno snov s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, ali s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz posamezne vrste naprav, določeno daljše časovno obdobje vzorčenja kot pol ure, se povprečna vrednost koncentracij snovi v odpadnih plinih izračuna za obdobje takega vzorčenja.

(6) Povprečne vrednosti koncentracije snovi se preračuna na enoto volumna suhih ali mokrih odpadnih plinov pri normnih pogojih ter na računsko vsebnost kisika v odpadnih plinih, če je tak preračun predpisan.

(7) Izračun koncentracije snovi in preračun povprečne vrednosti na računsko vsebnost kisika v odpadnih plinih iz prejšnjega odstavka se izvede na način, kot ga določa predpis, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, ali za posamezno vrsto naprav s posebnim predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz posamezne vrste naprav ali z zaključki o BAT.

(8) Za ugotavljanje čezmerne obremenitve se za povprečne vrednosti prvih meritev štejejo izračunane vrednosti koncentracij na način iz petega, šestega in sedmega odstavka tega člena.

IV. OBRATOVALNI MONITORING

11. člen (izvajanje trajnih in občasnih meritev emisije snovi)

(1) Obratovalni monitoring mora zavezanec zagotavljati kot:

- trajne meritve emisije snovi za tiste snovi, za katere je treba izvesti trajne meritve v skladu s predpisi, ki urejajo emisijo snovi v zrak ali z zaključki o BAT,
- občasne meritve emisije snovi za tiste snovi, ki niso snovi iz prejšnje alinee in za katere je za posamezno vrsto naprav s predpisi, ki urejajo emisijo snovi v zrak ali z zaključki o BAT določena mejna vrednost,
- občasne meritve emisije snovi vseh tistih snovi, ki niso snovi iz prve in druge alinee tega odstavka, razen če je največji masni pretok teh snovi iz naprave enak ali manjši od mejnega masnega pretoka in je na podlagi sestave neočiščenega odpadnega plina možno izključiti prekoračitev mejnega masnega pretoka,
- izdelavo ocene o dejanskem letnem času obratovanja naprave.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka občasni meritev emisije snovi ni treba izvajati za celotni prah, metan, vodik, ogljikov dioksid, delno fluorirane ogljikovodike, didušikov oksid, amoniak, nemetanske hlapne organske spojine, popolnoma fluorirane ogljikovodike in žveplov heksafluorid, če je izvajanje občasni meritev zaradi narave vira emisij nepraktično izvajati in je za posamezno napravo možno izračunati letno količino emisije v zrak na podlagi podatkov o nastajanju teh snovi pri obratovanju naprave in če izvajanje meritev emisije snovi ni določeno v okoljevarstvenem dovoljenju, izdanem za to napravo.

(3) Za snovi, za katere je treba izvajati meritve koncentracij v odpadnih plinih na podlagi prvega odstavka tega člena, je treba ocenjevati tudi razpršene in ubežne emisije iz naprave.

(4) Če je za obratovanje naprave v okoljevarstvenem dovoljenju določen drugačen način izvajanja obratovalnega monitoringa, kot je določen v prvem, drugem ali tretjem odstavku tega člena, mora zavezanec zagotoviti izvajanje meritev obratovalnega monitoringa iz okoljevarstvenega dovoljenja.

12. člen

(izvajanje občasni meritev emisije snovi)

(1) Vzorčenje pri občasni meritvah emisije snovi se izvaja na način, ki je določen za prve meritve v 10. členu tega pravilnika.

(2) Občasne meritve emisije snovi se za posamezno snov izvajajo z razmiki, ki ne smejo biti krajši od:

- petih mesecev, če se občasne meritve izvajajo dvakrat letno,
- šestih mesecev, če se občasne meritve izvajajo vsako leto,
- osemnajst mesecev, če se občasne meritve izvajajo vsake tri leta,
- trideset mesecev, če se občasne meritve izvajajo vsakih pet let.

(3) Če so izpolnjeni pogoji za opustitev meritev iz 7. člena tega pravilnika, pri občasni meritvah emisije snovi ni treba izvajati meritev vsebnosti kisika v odpadnih plinih oziroma meritev parametrov stanja odpadnih plinov.

13. člen

(izvajanje trajni meritev emisije snovi)

(1) Trajne meritve emisije snovi morajo biti izvedene tako, da zagotavljajo podatke o koncentraciji in masnem pretoku snovi v odpadnih plinih, za katero so predpisane trajne meritve.

(2) Zavezanec mora zagotoviti namestitev ustrezne merilne opreme za izvedbo trajni meritev, ki poleg podatkov iz prejšnjega odstavka zagotavljajo tudi stalno beleženje podatkov, iz katerih je razvidno obratovanje naprave, kot so:

- temperatura odpadni plinov,
- vsebnost kisika v odpadni plinih,
- volumski pretok odpadni plinov in
- drugi procesni podatki, iz katerih je razvidno obratovanje naprave.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek se za trajne meritve uporablja merilna oprema, kot je določena v okoljevarstvenem dovoljenju. Razpoložljivost merilne opreme mora znašati najmanj 80 % razen, če ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju določi večjo razpoložljivost merilne opreme.

(4) Zavezanec mora zagotoviti namestitvev ustrezne opreme za zajem in vrednotenje avtomatsko izmerjenih trenutnih vrednosti, izračunavanje povprečnih vrednosti iz rezultatov AMS, shranjevanje in izpis povprečnih vrednosti. Razpoložljivost DAHS mora v koledarskem letu doseči najmanj 99 %.

(5) Pri vgradnji in obratovanju merilne opreme za trajne meritve in opreme za zapisovanje in vrednotenje podatkov je treba upoštevati, da:

1. je vgradnja in delovanje merilne opreme v skladu s standardom SIST EN 14181,
2. izvajalec obratovalnega monitoringa izvaja QAL2 in AST,
3. se o izvedbi QAL2 izdela poročilo, ki vsebuje vsaj:
 - a) opis naprave, merilnih mest in mest vzorčenja;
 - b) opis obratovalnega stanja naprave, goriv(a), surovin(e) in proizvod(a)ov, ki je (so) bil(a) uporabljeno(a) ali so v napravi nastajali med preskusi;
 - c) izvajalca obratovalnega monitoringa in osebja, ki je izvajalo preskuse;
 - d) podatke o akreditaciji izvajalca obratovalnega monitoringa po standardu SIST EN ISO/IEC 17025;
 - e) opis uporabljenega AMS - vključno z merjenimi snovmi, ki so predmet trajnih meritev, merilno metodo, merilnim(i) principom, tipom merilne opreme, merilnim območjem, stopnjo zaupanja in njegovo lokacijo;
 - f) opis uporabljene SRM: njegove merilne metode, tipom, merilnim območjem, ponovljivostjo in/ali stopnjo zaupanja ter referenčno številko standardov EN ali ISO, kadar je to primerno;
 - g) datum in čas vzporednih meritev;
 - h) podrobne podatke o vseh izmerjenih vrednostih, pridobljenih z AMS in SRM, s povprečenimi vrednostmi v ustreznih časovnih intervalih;
 - i) metoda, uporabljena za določitev ubežnikov, in razlogi za njihovo izključitev;
 - j) kalibracijsko funkcijo in veljavno kalibracijsko območje, vključno s postopkom za določitev kalibracijske funkcije in vseh podatkov, uporabljenih za izračun kalibracijske funkcije in izvedbo preskusa spremenljivosti (variabilnosti);
 - k) x-y diagram vzporednih meritev, vključno z veljavnim kalibracijskim območjem;
 - l) vsa odstopanja od postopkov, opisanih v SIST ISO 14181 standardu, in njihov morebitni vpliv na predstavljene rezultate;
 - m) rezultate zadnjega funkcionalnega preskusa delovanja AMS.
4. se o AST izdela poročilo, iz katerega je razviden opis AMS, veljavnost obstoječe kalibracijske funkcije in izpolnjevanje zahtev glede predpisane natančnosti izmerjenih vrednosti,
5. se za vzdrževanje AMS sklene pogodbo z osebo, ki je usposobljena za vzdrževanje AMS, razen če zavezanec sam zaposluje usposobljeno osebje za vzdrževanje AMS,
6. se za izvajanje QAL3 AMS sklene pogodbo z osebo, ki je usposobljena za ta postopek, razen če zavezanec sam zaposluje takšno usposobljeno osebje,
7. je treba pri izvajanju QAL3 zagotavljati preverjanje in zapisovanje ničelne in referenčne točke v skladu s standardom SIST EN 14181,
8. se pri izvajanju QAL3 izvajajo ukrepi zagotavljanja kakovosti te opreme med obratovanjem v skladu s standardom SIST EN 14181,
9. se pri izvajanju QAL3, vodi dnevnik in se dokumentacija o sprotne zagotavljanju kakovosti AMS vodi v pisni obliki ali s pomočjo računalnika v skladu s standardom SIST EN 14181,
10. se o izpadu AMS ali DAHS nemudoma obvesti pristojnega inšpektorja,
11. da je vgradnja in delovanje DAHS v skladu s standardi SIST EN 17255-1 in SIST EN 17255-2,
12. da je DAHS zaščiten pred nepooblaščenim poseganjem in spreminjanjem, o vsakem posegu in spremembi mora biti na razpolago sledljiv zapis o času in vrsti posega, vsebini sprememb in osebi, ki je izvedla poseg,
13. redno letno preverjanje DAHS izvede izvajalec obratovalnega monitoringa v skladu s standardom SIST EN 17255-3,
14. se o rednem letnem preverjanju DAHS izdela poročilo, iz katerega je razviden opis, delovanje in lastnosti opreme ter postopke preverjanja, v skladu s standardom SIST EN 17255-3.

(6) Zavezanec mora najpozneje štiri tedne pred prvim zagonom ali spremembo AMS in DAHS predložiti ministrstvu podrobni predlog vrste in načina elektronskega zapisovanja ter vrednotenja izmerjenih

vrednosti, ki ga izdelata izvajalec obratovalnega monitoringa. V predlogu elektronskega zapisovanja ter vrednotenja izmerjenih vrednosti je treba podrobneje opisati tudi način zapisa obratovalnih parametrov naprave, za katere se elektronsko zapisujejo izmerjene vrednosti. Opisana mora biti tudi vsebina, oblika ter časovna dostopnost podatkov za telemetrično posredovanje, skladno z navodili, ki jih ministrstvo objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave. V primeru okvare ali nujnega vzdrževanja AMS ali DAHS mora zavezanec ministrstvu posredovati opis spremembe s podatki iz prejšnjega stavka najkasneje naslednji delovni dan od izvedene spremembe.

(7) Zavezanec mora zagotoviti, da se vsako leto izvede AST v skladu s standardom SIST EN 14181 in redno letno preverjanje DAHS v skladu s standardom SIST EN 17255-3. O rezultatih AST in preverjanja DAHS je treba izdelati poročilo. To poročilo mora zavezanec posredovati ministrstvu v elektronski obliki, in sicer v roku dvanajstih tednov po opravljenem AST in preverjanju DAHS.

(8) Zavezanec mora zagotoviti, da se v skladu s standardom SIST EN 14181 v času poskusnega obratovanja naprave, ali najkasneje 3 mesece po začetku uporabe ali po večji spremembi AMS in nato najmanj enkrat na vsake tri leta izvede QAL2, pri čemer je večja sprememba AMS vsaki namerni poseg, okvara in večja servisna in vzdrževalna dela, ki vplivajo ali bi lahko vplivala na kalibracijsko krivuljo ali na interval zaupanja AMS. O rezultatih QAL2 je treba izdelati poročilo. To poročilo mora zavezanec posredovati ministrstvu v elektronski obliki v roku dvanajstih tednov po opravljeni QAL2.

(9) AMS se šteje za ustrezen, če se s QAL2 in AST dokaže, da vrednost 95 % stopnje zaupanja kratkotrajnih povprečnih vrednosti ne presega naslednjih odstotkov mejne vrednosti emisije:

- ogljikov monoksid 10 %,
- žveplove oksidi 20 %,
- dušikovi oksidi 20 %,
- celotni prah 30 %,
- celotni organski ogljik 30 %,
- plinaste anorganske spojine klora, plinaste anorganske spojine fluora, amoniaka, živega srebra in druge snovi, ki se trajno merijo, 40 %.

(10) Na podlagi trenutnih vrednosti se izračunajo kratkotrajne povprečne vrednosti za čas obratovanja naprave v obdobju tekočega dne. Čas povprečenja za izračun kratkotrajne povprečne vrednosti je lahko predpisan z mejno vrednostjo emisije snovi v odpadnih plinih. Za snovi, za katere čas povprečenja ni predpisan, je čas povprečenja pol ure. Parametre stanja in volumskega pretoka odpadnih plinov ter parametre obratovanja naprave se preračuna na kratkotrajne povprečne vrednosti v istem intervalu kot je predpisan za snovi, ki so predmet trajnih meritev. Kratkotrajne povprečne vrednosti emisijskih koncentracije snovi in volumskega pretoka odpadnih plinov se preračunajo na enoto volumna suhih ali mokrih odpadnih plinov pri normnih pogojih in na predpisano računsko vsebnost kisika v odpadnih plinih.

(11) Kratkotrajna povprečna vrednost iz prejšnjega odstavka je veljavna, če je za njen izračun pravilno izmerjenih vsaj 2/3 vseh izmerjenih trenutnih vrednosti znotraj časovnega intervala povprečenja v času obratovanja naprave. Veljavne kratkotrajne povprečne vrednosti vseh parametrov, ki so predmet trajnih meritev skupaj s podatki o obratovanju naprave, upravljaavec v dejanskem času v elektronsko berljivi obliki posreduje na ministrstvo, v skladu z navodili, ki so objavljena na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(12) Validirane kratkotrajne povprečne vrednosti se za vrednotenje emisije snovi v zrak izračunajo iz veljavnih kratkotrajnih povprečnih vrednosti tako, da se od njih odšteje stopnja zaupanja iz devetega odstavka tega člena.

(13) Iz validiranih kratkotrajnih povprečnih vrednosti iz prejšnjega odstavka se za vsak dan izračuna povprečno dnevno vrednost. Dnevna povprečna vrednost je veljavna, če je za njen izračun na razpolago vsaj za 6 ur veljavnih kratkotrajnih povprečnih vrednosti.

(14) Za vrednotenje se uporabijo vse veljavne validirane kratkotrajne ali dnevne povprečne vrednosti.

(15) Zavezanec mora nadomestiti merilno opremo za izvedbo trajnih meritev z ustrežnejšo, če je iz poročila o obratovalnem monitoringu razvidno, da:

- so meritve dnevni povprečni vrednosti zaradi nezanesljivosti sistema za izvajanje emisijskega monitoringa razlogov iz prejšnjega odstavka neveljavne več kot desetkrat v letu ali
- razpoložljivost merilne opreme ne dosega vrednosti, ki je predpisana v tretjem odstavku tega člena ali

- razpoložljivost opreme za zapisovanje in vrednotenje podatkov ne dosega vrednosti, ki je predpisana v četrtem odstavku tega člena ali
- merilna oprema ne dosega zahtevane stopnje zaupanja meritev.

14. člen **(ocenjevanje obremenitve zunanje zrake)**

(1) Če gre za emisijo snovi iz naprave, za katero je v okoljevarstvenem dovoljenju določeno, da je treba dokazovati izpolnjevanje pogojev v zvezi s kakovostjo zunanje zrake, obratovalni monitoring obsega tudi ocenjevanje celotne obremenitve zunanje zrake na območju vrednotenja v obsegu iz drugega odstavka 5. člena tega pravilnika.

(2) Če je v okoljevarstvenem dovoljenju iz prejšnjega odstavka določeno tudi ocenjevanje dodatne obremenitve zunanje zrake, obratovalni monitoring obsega tudi ocenjevanje dodatne obremenitve zunanje zrake na območju vrednotenja.

V. METODOLOGIJA VZORČENJA, POVPREČENJA IN MERJENJA EMISIJE SNOVI

15. člen **(merilno mesto)**

(1) Zavezanec mora na vsakem izpustu odpadnih plinov iz naprave urediti stalno merilno mesto, ki je dovolj veliko, dostopno ter opremljeno, tako da je meritve mogoče izvajati merilno neoporečno, tehnično ustrezno in brez nevarnosti za izvajalca obratovalnega monitoringa.

(2) Merilno mesto mora omogočati namestitev dodatnih merilnih naprav za nadzor poteka meritev.

(3) Merilno mesto mora ustrezati zahtevam iz standarda SIST EN 15259.

(4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka tega člena se lahko za posamezno napravo, ki je obstoječa naprava v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, uporablja nestandardno ureditev merilnega mesta, če drugačna ureditev merilnega mesta tehnično ni izvedljiva in je mogoče z meritvami zagotoviti, da rezultati meritev nimajo višjih merilnih negotovosti kakor meritve izvedene na merilnem mestu, ki je skladno standardu SIST EN 15259.

(5) Za napravo, za katero je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje skladno s predpisom, ki ureja emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, se nestandardna ureditev merilnega mesta lahko uporablja samo, kadar jo ministrstvo odobri v okoljevarstvenem dovoljenju.

(6) Občasne ali trajne meritve emisije se opravljajo praviloma vedno na istih merilnih mestih.

16. člen **(zmes odpadnih plinov)**

(1) Merilno mesto iz prejšnjega člena mora biti na odvodniku odpadnih plinov iz naprave pred njihovim mešanjem z odpadnimi plini iz drugih naprav.

(2) Če merilnega mesta ni možno urediti na način iz prejšnjega odstavka in so na merilnem mestu zmesi odpadnih plinov iz več naprav, od katerih vsaj eno merilno mesto ureja predpis, ki ureja emisijo snovi v zrak iz posamezne vrste naprav, se za ugotavljanje čezmerne obremenitve uporabljajo mejne vrednosti koncentracije snovi, mejni masni pretoki in računski vsebnost kisika za zmes odpadnih plinov v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

17. člen **(izračun povprečne vrednosti)**

(1) Povprečne vrednosti emisijskih veličin se izračunavajo po metodologiji določeni s EN in ISO standardi za merilne metode za merjenje stanja odpadnih plinov in koncentracije posameznih snovi v odpadnih plinih.

(2) Če se kratkotrajno povprečno vrednost izračuna iz izmerjenih vrednosti pri neprekinjenem vzorčenju odpadnih plinov, je lahko čas med prebiranjem dveh zaporednih trenutnih izmerjenih vrednosti največ

10 sekund ali najkrajši čas meritve, ki ga zagotavlja AMS, če je ta čas daljši od 10 sekund, vendar ni daljši od 60 sekund.

(3) Če se kratkotrajno povprečno vrednost izračuna iz izmerjenih vrednosti pri sekvenčnem ponavljajočem vzorčenju odpadnih plinov, je kratkotrajna povprečna vrednost enaka povprečni vrednosti vseh izmerjenih vrednosti posameznih vzorcev, katerih skupni čas vzorčenja je enak času povprečenja.

(4) Če se kratkotrajno povprečno vrednost izračuna iz izmerjene vrednosti pri enkratnem odvzemu vzorca, je čas vzorčenja lahko daljši od časa povprečenja, izmerjeno vrednost pa se preračuna na vrednost, ki ustreza času povprečenja.

18. člen (merilne metode)

(1) Za meritve parametrov stanja odpadnih plinov in koncentracije snovi v odpadnih plinih se uporabljajo v naslednjem vrstnem redu metode, ki so določene:

- za posamezno vrsto naprav s predpisi, ki urejajo emisijo snovi iz posameznih vrst naprav,
- s sprejetimi EN standardi ali predlogi EN standardov,
- s sprejetimi ISO standardi ali predlogi ISO standardov,
- z nacionalnimi standardi držav članic Evropske unije in
- druge preskusne metode, če jih za merjenje emisije snovi iz posamezne naprave odobri ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju.

(2) Za merjenje stanja odpadnih plinov in koncentracije posameznih snovi v odpadnih plinih se za merilne metode uporabljajo EN in ISO standardi.

19. člen (merilna oprema)

(1) Za izvajanje prvih meritev in obratovalnega monitoringa se uporablja oprema, ki ustreza stanju tehnike.

(2) AMS za izvajanje trajnih meritev morajo imeti:

1. zgornjo mejo merjenja, ki je najmanj 2,5-krat večja od predpisane mejne vrednosti za koncentracijo snovi, ki se jo z napravo meri,
2. avtomatsko interno preverjanje svojega delovanja in
3. možnost ročnega preverjanja njihovega delovanja.

VI. EVIDENTIRANJE IN SPOROČANJE PODATKOV MERITEV EMISIJE SNOVI

20. člen (poročilo o prvih meritvah)

(1) O opravljenih prvih meritvah mora izvajalec obratovalnega monitoringa izdelati poročilo o prvih meritvah v obliki, določeni s standardom SIST EN 15259, vključno z načrtom meritev emisije snovi v zrak, katerega vsebina je opredeljena v tem standardu.

(2) Po izteku koledarskega leta v katerem so bile opravljene prve meritve mora izvajalec obratovalnega monitoringa izdelati oceno o letnih emisijah snovi v zrak na podlagi rezultatov prvih meritev in času obratovanja naprave v preteklem letu, ki mora poleg povzetka podatkov iz poročila o prvih meritvah vsebovati tudi oceno letnih količin odpadnih plinov in masnih pretokov snovi vključujoč tudi oceno razpršenih in ubežnih emisij v kolikor je to glede na vrsto naprave primerno. Če je za napravo predpisana mejna vrednost emisije za skupino snovi ali za vsoto snovi, v katero so vključene snovi, za katere mora zavezanec poročati masni pretok ali letno količino po zahtevah okoljevarstvenega dovoljenja ali drugih predpisov, mora ocena o letnih emisijah vključevati podatke o emisijah vseh teh posameznih snovi, ki predstavljajo skupino ali vsoto.

(3) Če se v napravi uporabljajo hlapna organska topila ali halogenirana hlapna organska topila, ocena o letnih emisijah snovi v zrak na osnovi prvih meritev obsega tudi:

1. oceno letne količine nezajetih in celotnih emisij hlapnih organskih spojin oziroma halogeniranih hlapnih organskih spojin,
2. oceno letne količine nevarnih hlapnih organskih snovi v odpadnih plinih na podlagi ocenjene letne količine nezajete in celotne emisije nevarnih hlapnih organskih spojin oziroma halogeniranih hlapnih organskih spojin.

(4) Poročilo o prvih meritvah mora izvajalec obratovalnega monitoringa predložiti zavezancu v elektronski obliki najkasneje 20 dni po opravljenih meritvah. Zavezanec mora ministrstvu in občini, na območju katere obratuje, posredovati poročilo o prvih meritvah v elektronski obliki najkasneje 10 dni po prejemu poročila. Šteje se, da so meritve opravljene, ko je izvedeno vzorčenje in laboratorijska analiza odvzetih vzorcev.

(5) Oceno o letnih emisijah snovi v zrak na osnovi prvih meritev mora izvajalec obratovalnega monitoringa predložiti zavezancu najpozneje do 10. marca naslednje leto po tem, ko so bile opravljene prve meritve, pisno in v elektronski obliki na obrazcih, ki jih ministrstvo objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave. Zavezanec mora posredovati oceno o letnih emisijah snovi v zrak na osnovi prvih meritev ministrstvu v elektronski obliki najpozneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto.

21. člen

(poročilo o obratovalnem monitoringu)

(1) Poročilo o obratovalnem monitoringu sestavljajo:

- poročilo o trajnih meritvah emisije snovi,
- poročilo o občasnih meritvah emisije snovi v skladu s standardom SIST EN 15259,
- ocena o letnih emisijah snovi v zrak,
- poročilo o ocenjevanju celotne obremenitve zunanjega zraka, če gre za emisijo snovi iz naprave, za katero je treba dokazovati izpolnjevanje pogojev v zvezi s kakovostjo zunanjega zraka, in
- poročilo o ocenjevanju dodatne obremenitve zunanjega zraka, če je za napravo iz prejšnje alinee v okoljevarstvenem dovoljenju posebej določeno ocenjevanje dodatne obremenitve zunanjega zraka v okviru obratovalnega monitoringa.

(2) Dnevno poročilo o trajnih meritvah emisije snovi v zrak izdela ministrstvo na podlagi telemetrično in v dejanskem času sporočenih podatkov po zaključku vsakega dne. Letno poročilo o trajnih meritvah emisije snovi v zrak izdela ministrstvo na podlagi telemetrično in v dejanskem času sporočenih podatkov ter na podlagi dnevnih poročil po zaključku vsakega koledarskega leta.

(3) Poročilo o občasnih meritvah mora izvajalec obratovalnega monitoringa predložiti zavezancu v elektronski obliki najkasneje 20 dni po opravljenih meritvah. Zavezanec mora poslati poročilo o občasnih meritvah v elektronski obliki ministrstvu in občini, na območju katere obratuje, najkasneje 10 dni po prejemu poročila. Šteje se, da so meritve opravljene, ko je izvedeno vzorčenje in laboratorijska analiza odvzetih vzorcev.

(4) Oceno o letnih emisijah snovi v zrak mora za vsako leto, izdelati izvajalec obratovalnega monitoringa, ki je izvedel obratovalni monitoring na napravi na obrazcu, ki ga ministrstvo objavi na svojih spletnih straneh. Oceno o letnih emisijah snovi v zrak mora izvajalec obratovalnega monitoringa predložiti zavezancu najpozneje do 10. marca tekočega leta za preteklo leto pisno in v elektronski obliki, zavezanec pa jo mora poslati ministrstvu v elektronski obliki najpozneje do 31. marca tekočega leta za preteklo koledarsko leto.

(5) Ocena o letnih emisijah snovi v zrak vsebuje enake vrste podatkov, kot ocena o letnih emisijah snovi v zrak na osnovi prvih meritev, s tem da oceno letnih količin emisije snovi za prvo leto obratovanja nadomesti ocena o povprečni letni količini emisij snovi v letu, za katerega velja poročilo.

(6) Poročilo o ocenjevanju celotne obremenitve zunanjega zraka mora izdelati na obrazcu, ki ga ministrstvo objavi na svojih spletnih straneh, izvajalec obratovalnega monitoringa za poljubno leto v več letnem obdobju, ki je določeno za izvajanje obratovalnega monitoringa v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, oziroma za vsako leto, če je tako določeno v okoljevarstvenem dovoljenju. Poročilo o ocenjevanju celotne obremenitve zunanjega zraka mora izvajalec obratovalnega monitoringa predložiti zavezancu pisno in v elektronski obliki najpozneje do 10. marca naslednjega leta po letu, za katerega je bilo izdelano, zavezanec pa ga mora poslati ministrstvu v elektronski obliki najpozneje do 31. marca istega leta, ko ga prejme od izvajalca obratovalnega monitoringa.

(7) Če je v okoljevarstvenem dovoljenju iz prejšnjega odstavka določeno tudi ocenjevanje dodatne obremenitve zunanjega zraka, se mora poročilo o ocenjevanju dodatne obremenitve zunanjega zraka priložiti k poročilu o ocenjevanju celotne obremenitve zunanjega zraka.

22. člen **(sporočanje podatkov trajnih meritev)**

(1) Zavezanec mora zagotoviti telemetrično sporočanje izmerjenih vrednosti, uporabljenih za izračun kratkotrajnih povprečnih vrednosti, ministrstvu, najkasneje v eni minuti po nastanku.

(2) Kratkotrajne povprečne vrednosti se sporočijo ministrstvu v intervalu povprečenja, ki sledi intervalu povprečenja, na katerega se nanašajo. Sporočajo se naslednji podatki:

1. čas in način obratovanja vira onesnaževanja;
2. parametre obratovalnega stanja naprave, ki so predpisani s predpisi, ki urejajo emisijo snovi v zrak ali so določeni z okoljevarstvenim dovoljenjem ali so pomembni za razumevanje in vrednotenje rezultatov meritev;
3. kratkotrajne povprečne vrednosti in njihov status za vse parametre stanja odpadnih plinov, na podlagi katerih se izračunajo normirane povprečne vrednosti;
4. kratkotrajne povprečne vrednosti in njihov status za vse posebne parametre obratovalnega stanja naprave, za katere so s predpisi, ki urejajo emisijo snovi v zrak predpisane mejne vrednosti ali so meritve teh parametrov predpisane z okoljevarstvenim dovoljenjem;
5. normirane kratkotrajne povprečne vrednosti in njihov status za volumski pretok odpadnih plinov;
6. validirane normirane kratkotrajne povprečne vrednosti emisijskih koncentracije in njihov status za vse snovi, za katere se izvajajo trajne meritve;
7. podatke o vseh posegih ali spremembah v merilno opremo ali opremo za zajem in vrednotenje podatkov o trajnih meritvah.

(3) Zavezanec mora izmerjene vrednosti iz prvega odstavka in podatke iz drugega odstavka tega člena hraniti nespremenjene in v popolni elektronsko berljivi obliki najmanj pet let in jih posredovati ali omogočiti vpogled na zahtevo ministrstva ali občine.

(4) Navodila za sporočanje izmerjenih vrednosti iz prvega odstavka in podatkov iz drugega odstavka tega člena objavi ministrstvo na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

23. člen **(shranjevanje poročil)**

Poročila iz 20. člena tega pravilnika morata izvajalec obratovalnega monitoringa in zavezanec hraniti najmanj pet let.

VII. POGOJI, KI JIH MORA IZPOLNJEVATI IZVAJALEC OBRATOVALNEGA MONITORINGA

24. člen **(pooblastilo ministrstva za izvajanje obratovalnega monitoringa)**

(1) Izvajalec obratovalnega monitoringa mora pridobiti pooblastilo ministrstva za izvajanje obratovalnega monitoringa za vsako od naslednjih vrst obratovalnega monitoringa:

- izvajanje prvih ali občasnih meritev emisije snovi in izdelava ocene o letnih emisijah snovi v zrak,
- kalibracijo in redno letno testiranje delovanja merilne opreme za trajne meritve ter redni letni preverjanje DAHS,
- ocenjevanje celotne obremenitve zunanjega zraka na območju vrednotenja.

(2) Za pridobitev pooblastila iz prejšnjega odstavka tega člena mora izvajalec obratovalnega monitoringa na ministrstvo vložiti vlogo z dokazili o izpolnjevanju pogojev iz 25. člena tega pravilnika za vsako vrsto obratovalnega monitoringa iz prejšnjega odstavka posebej.

(3) Ministrstvo izda pooblastilo za izvajanje obratovalnega monitoringa v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, za tisto vrsto obratovalnega monitoringa iz prvega odstavka tega člena, za katero izvajalec obratovalnega monitoringa zaprosi glede na področje izvajanja dejavnosti in glede na nabor

snovi, za katere izvaja posamezno dejavnost iz prvega odstavka tega člena, če izpolnjuje pogoje iz 25. člena tega pravilnika.

(4) Če izvajalec obratovalnega monitoringa vloži vlogo za razširitev ali drugo spremembo pooblastila za izvajanje obratovalnega monitoringa, ministrstvo izda novo pooblastilo za izvajanje obratovalnega monitoringa, če izvajalec obratovalnega monitoringa izpolnjuje pogoje iz 25. člena tega pravilnika.

25. člen (izpolnjevanje pogojev)

(1) Za pridobitev pooblastila za izvajanje prvih in občasnih meritev in izdelavo ocene o letnih emisijah snovi v zrak je treba imeti naslednjo opremo in akreditacije oziroma je treba izpolnjevati naslednje pogoje:

1. akreditacijo po standardu SIST EN ISO/IEC 17025 za izvajanje preskušanja po metodah, določenih za merjenje emisije snovi v 18. členu tega pravilnika v celotnem obsegu, za katerega prosi za pooblastilo,
2. akreditacijo po standardu SIST EN ISO/IEC 17025 za izvajanje preskušanja po metodah iz prejšnje točke za del obsega, za katerega prosi za pooblastilo, in pogodbo o sodelovanju z osebami, ki imajo takšno akreditacijo za ostali del obsega.

(2) Za pridobitev pooblastila za ocenjevanje celotne obremenitve zunanjega zraka na območju vrednotenja je treba imeti opremo za merjenje koncentracije snovi v zunanjem zraku in zadostno število oseb, ki so usposobljene za izvajanje meritev onesnaževal v zunanjem zraku in so pri njem zaposlene ali imajo z njim pogodbo o sodelovanju.

(3) Za pridobitev pooblastila za izvajanje QAL2 in AST in redni letni pregled DAHS je treba imeti naslednje akreditacije oziroma je treba izpolnjevati naslednje pogoje:

- akreditacijo po standardu SIST EN ISO/IEC 17025 za izvajanje preskušanja po metodah, določenih za merjenje emisije snovi v 18. členu tega pravilnika, ki se uporabljajo kot standardne referenčne metode v skladu s standardom SIST EN 14181, in
- akreditacijo po standardu SIST EN ISO/IEC 17020 za izvajanje QAL2 in AST in redni pregled DAHS.
- imeti zadostno število oseb, ki so usposobljene za QAL2 in AST ter pregled DAHS in so pri njem zaposlene ali imajo z njim pogodbo o sodelovanju.

26. člen (odvzem pooblastila)

Za utemeljen sum o usposobljenosti izvajalca obratovalnega monitoringa, šteje, če izvajalec obratovalnega monitoringa:

1. dvakrat ne izdelata poročila o opravljenih prvih meritvah skladno s prvim odstavkom 20. člena tega pravilnika ali
2. dvakrat v oceno o letnih emisijah snovi v zrak na osnovi prvih meritev iz drugega odstavka 20. člena in občasnih meritev iz četrtega odstavka 21. člena tega pravilnika ne vključi ocene letne količine razpršene ali ubežne emisije ali
3. dvakrat v oceno o letnih emisijah snovi v zrak na osnovi prvih meritev iz drugega odstavka 20. člena in občasnih meritev iz četrtega odstavka 21. člena tega pravilnika ne vključi ocene letne količine odpadnih plinov ali masnih pretokov snovi ali
4. dvakrat v oceni o letnih emisijah snovi v zrak na osnovi prvih meritev iz drugega odstavka 20. člena in občasnih meritev iz četrtega odstavka 21. člena tega pravilnika ne vrednoti ali napačno vrednoti izmerjene emisije glede na predpisane mejne vrednosti oziroma dopustne vrednosti ali
5. dvakrat ne predloži zavezancu poročil o prvih meritvah v roku iz četrtega odstavka 20. člena tega pravilnika ali
6. dvakrat ne izdelata ocene o letnih emisijah snovi v zrak na osnovi prvih meritev v predpisani obliki ali v roku v skladu s petim odstavkom 20. člena tega pravilnika ali
7. dvakrat ne predloži zavezancu poročil o trajnih meritvah v predpisani obliki ali v roku iz drugega odstavka 21. člena tega pravilnika ali

8. dvakrat ne predloži zavezancu poročil o občasnih meritvah v predpisani obliki ali v roku iz prvega in tretjega odstavka 21. člena tega pravilnika ali
9. dvakrat ne izdelava ocene o letnih emisijah snovi v zrak v skladu s četrtem ali petim odstavkom 21. člena tega pravilnika ali
10. dvakrat izvede v okviru prvih meritev ali obratovalnega monitoringa meritve, za katere nima veljavnega pooblastila v skladu z določbami 25. člena tega pravilnika ali
11. dvakrat pri izvedbi prvih meritev ali obratovalnega monitoringa stori nepravilnosti, ki se nanašajo na kršitev določil 5. ali 10. člena tega pravilnika ali
12. dvakrat ne izdelava ocene o celotni obremenitvi zunanjega zraka na območju vrednotenja v skladu s tretjim odstavkom 5. člena ali s šestim in sedmim odstavkom 21. člena tega pravilnika.

27. člen (izjeme)

Ne glede na obveznost pridobitve pooblastila iz prvega odstavka 24. člena tega pravilnika, lahko izvaja prve ali občasne meritve emisije snovi v okviru obratovalnega monitoringa za posamezno snov tudi oseba, ki nima pooblastila za izvajanje obratovalnega monitoringa za to snov, ima pa pooblastilo za druge snovi, ki se uvrščajo v isto nevarnostno skupino v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

VIII. PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

28. člen (prehodne določbe)

(1) Osebe, ki so pridobile pooblastilo za izvajanje prvih meritev in obratovalnega monitoringa na podlagi določb Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja in o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08 in 44/22 – ZVO-2), lahko opravljajo prve meritve in obratovalni monitoring na podlagi tega pooblastila do izteka njegove veljavnosti v obsegu iz pridobljenega pooblastila za izvajanje prvih meritev in obratovalnega monitoringa oziroma največ tri leta od začetka veljavnosti tega pravilnika.

(2) Ne glede na določbe prvega odstavka 25. člena tega pravilnika, lahko pooblaščen izvajalec ob razveljavitvi standarda za merilno metodo, s katero izvaja obratovalni monitoring in je določena v veljavnem pooblastilu, opravlja meritve po tej metodi še dve leti po njeni razveljavitvi.

(3) Zahteve iz 13. člena tega pravilnika se začnejo uporabljati po treh letih od začetka veljavnosti tega pravilnika in sicer:

- četrtega odstavka v zvezi z razpoložljivostjo DAHS v koledarskem letu;
- enajste do štirinajste alineje petega odstavka v zvezi z vgradnjo, delovanjem, zaščito in rednim letnim preverjanjem DAHS;
- sedmega odstavka v zvezi z rednim letnim preverjanjem DAHS in poročanjem o tem preverjanju in
- dvanajstega odstavka v zvezi s pogojem za veljavnost kratkotrajne povprečne vrednosti.

(4) Zavezanec do roka iz prejšnjega odstavka:

- lahko uporablja obstoječi DAHS;
- o vsakem posegu v sistem in spremembi DAHS poroča v okviru letnega poročila o trajnih meritvah v skladu z navodili ministrstva, ki so objavljena na osrednjem spletnem mestu državne uprave;
- veljavne kratkotrajne povprečne vrednosti izračuna na podlagi vsaj 50 % vseh izmerjenih trenutnih vrednosti znotraj časovnega intervala povprečenja v času obratovanja naprave.

(5) Za obstoječe AMS in DAHS upravljavec pošlje opis vsebine, oblike ter časovne dostopnosti izmerjenih vrednosti iz prvega odstavka 22. člena in podatkov iz drugega odstavka 22. člena tega pravilnika za telemetrično posredovanje, skladno z navodili, ki jih ministrstvo objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave, najkasneje v šestih mesecih od začetka veljavnosti tega pravilnika.

(6) Zahteva iz prvega odstavka 22. člena tega pravilnika v zvezi s sporočanjem izmerjenih vrednosti se začne uporabljati veljati v roku osemnajstih mesecev od začetka veljavnosti tega pravilnika.

(7) Zahteva iz enajstega odstavka 13. člena, drugega in tretjega odstavka 22. člena tega pravilnika v zvezi s sporočanjem in hranjenjem podatkov o trajnih meritvah se začne uporabljati v roku devetih mesecev od začetka veljavnosti tega pravilnika.

(8) Dnevno poročilo o trajnih meritvah ministrstvo v skladu z drugim odstavkom 21. člena tega pravilnika prvič pripravi po prejemu podatkov, ki jih zavezanec sporoči v skladu z navodili iz enajstega odstavka 13. člena tega pravilnika za prvi koledarski dan v roku iz prejšnjega odstavka tega člena. Do tega roka dnevna poročila pripravlja zavezanec v svojem sistemu in poročila pošilja enkrat mesečno na elektronski naslov ministrstva in občine na območju katere naprava obratuje.

(9) Letno poročilo o trajnih meritvah ministrstvo v skladu z drugim odstavkom 21. člena tega pravilnika prvič pripravi po prejemu podatkov, ki jih zavezanec pošlje v skladu z navodili iz enajstega odstavka 13. člena tega pravilnika za celotno koledarsko leto. Do tega roka letna poročila pripravlja zavezanec v svojem sistemu in poročilo za posamezno koledarsko leto pošlje do 31. marca v naslednjem letu na elektronski naslov ministrstva in občine na območju katere naprava obratuje.

(10) Zahteva iz druge alineje prvega odstavka 24. člena tega pravilnika v zvezi s pooblastilom za redni letni pregled DAHS se začne uporabljati v roku treh let od začetka veljavnosti tega pravilnika. Do tega roka lahko pregled DAHS izvajajo osebe s pooblastilom za kalibracijo in redno letno testiranje delovanja merilne opreme za trajne meritve.

(11) Uredba (ES) št. 166/2006 se v zvezi s poročanjem preneha uporabljati z izvedbo poročanja za leto 2026.

(12) Osebe iz prvega odstavka tega člena morajo v treh letih od začetka veljavnosti tega pravilnika pridobiti akreditacijo po standardu SIST EN ISO/IEC 17025 ter pridobiti s tem pravilnikom usklajena pooblastila za izvajanje obratovalnega monitoringa.

29. člen (prenehanje uporabe)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08 in 44/22 – ZVO-2).

30. člen (začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana,
EVA 2024-2570-0066

mag. Bojan Kumer
Minister
za okolje, podnebje in energijo